

Sygn. akt: I C 52/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Wojciech Waclaw
Protokolant:	sekretarz sądowy Joanna Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 16 maja 2018 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) z **siedzibą w W.**

przeciwko J. W., A. W.

o zapłatę

I zasądza od pozwanych **J. W. i A. W.** solidarnie na rzecz powoda (...) z siedzibą w W. kwotę 107 688,99 CHF (sto siedem tysięcy sześćset osiemdziesiąt osiem franków szwajcarskich 99/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie z ograniczeniem odpowiedzialności pozwanych do nieruchomości położonej w K. przy ul. (...), dla której to Sąd Rejonowy w K. prowadzi księgę wieczystą za nr (...), rozkładając należność na dwie raty, płatne:

- pierwsza w kwocie 50 000,- CHF do dnia 31 grudnia 2018 r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 2 listopada 2017 r. do dnia 16 maja 2018 r. i dalszymi ustawowymi za opóźnienie od dnia płatności raty.

- druga w kwocie 57 688,99 CHF do dnia 31 grudnia 2020 r., wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 2 listopada 2017 r. do dnia 16 maja 2018 r. i dalszymi ustawowymi za opóźnienie od dnia płatności raty.

II w pozostałej części oddala powództwo

III zasądza od pozwanych solidarnie na rzecz powodowego Funduszu kwotę 5000,- zł tytułem części kosztów wynagrodzenia pełnomocnika w pozostałej części pozwanych nimi nie obciążając.

Sygn. akt I C 52/18

UZASADNIENIE

(...) z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie w postępowaniu upominawczym od J. i A. W. solidarnie kwoty 107688,99 CHF wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz o zasądzenie od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że nabył wierzytelność od Banku (...) S.A. na podstawie umowy przelewu wierzytelności do funduszu sekurytyzacyjnego z dnia 24 czerwca 2016 r., a także na mocy porozumienia z dnia 19 sierpnia 2016 r. oraz Aneksu do umowy przelewu wierzytelności z dnia 12 września 2016 r. mocą którego strony potwierdziły między innymi fakt zapłaty ceny za nabycie wierzytelności. (...) Bankiem (...) S.A. a pozwanymi została zawarta w dniu 30 czerwca 2008 r. umowa kredytu hipotecznego nr (...). Pozwani nie wywiązali się z przyjętego na siebie zobowiązania i nie uregulowali na rzecz Banku płatności szczegółowo określonych w Umowie. W związku z naruszeniem przez pozwanych postanowień łączącego ich z wierzycielem pierwotnym stosunku zobowiązaniowego, Bank wykorzystał przysługujące mu uprawnienie i wypowiedział umowę kredytu hipotecznego. Na skutek złożonego kredytobiorcom oświadczenia o wypowiedzeniu umowy uległa ona rozwiązaniu, co doprowadziło do powstania wymagalności całej kwoty niespłaconego przez pozwanych kapitału wraz z kwotą odsetek umownych stanowiących część odsetkową raty kapitałowo- odsetkowej za okres obowiązywania umowy oraz odsetek karnych za opóźnienie naliczonych od zadłużenia przeterminowanego. W dniu 24 czerwca 2016 r. Bank zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności cedując na jego rzecz prawa i obowiązki wynikające z umowy zawartej przez pozwanego z wierzycielem pierwotnym. Saldo wierzytelności z tytułu kredytu nr (...) według stanu na dzień 22 sierpnia 2016 r. wynosiło 278347,51 CHF, w tym: kapitał – 143673,72 CHF, odsetki umowne – 1991,03 CHF, odsetki karne – 131029,86 CHF, koszty – 1652,90 CHF. Po przelewie wierzytelności na rzecz powoda, fundusz dla potrzeb zaewidencjonowania zobowiązania w księgach rachunkowych ewidencjonuje saldo zadłużenia w walucie polskiej, przeliczając za wartości początkowe saldo wskazane przez zbywcę wierzytelności w załączniku do Aneksu nr (...) do umowy cesji przeliczone na walutę polską po kursie średnim NBP, obowiązującym w dniu 23 sierpnia 2016 r. tj. w dniu zapłaty za nabywane wierzytelności, będące datą zamknięcia transakcji w rozumieniu umowy cesji i Aneksu nr (...) do umowy cesji wynoszącym 3,9619 zł. W niniejszym postępowaniu powód dochodzi kwoty 107688,99 CHF tytułem części należności głównej (kapitału) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. W przypadku wniesienia przez pozwanych zarzutów w terminie pozwany wniósł o utrzymanie nakazu zapłaty w mocy.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 7 grudnia 2017 r. Sąd Okręgowy w Olsztynie nakazał pozwanemu J. W. i A. W., aby zapłacili solidarnie na rzecz powoda (...) z siedzibą w W. kwotę 107 688,99 CHF (sto siedem tysięcy sześćset osiemdziesiąt osiem franków szwajcarskich 99/100) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 2 listopada 2017 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 15817 zł tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 10817 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego, w terminie dwóch tygodni od doręczenia nakazu albo wnieśli w tym terminie sprzeciw.

Pismem z dnia 28 grudnia 2017 r. pozwana A. W. wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty wydanego przez Sąd Okręgowy w Olsztynie, wnosząc o oddalenie powództwa w dużej części oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu skarżąca podniosła, że regularnie spłacali kredyt do czasu który wskazywał, że pomimo dokonywanych spłat zaspakajają wyłącznie odsetki bankowe natomiast kwota podstawowa kredytu nie uległa zmianie. Okres ten cechował również brak wsparcia ze strony Banku. Gwałtowny wzrost waluty obcej CHF przekroczył możliwości finansowe kredytobiorców. Negatywne skutki wynikające ze zmiany kursu waluty CHF oraz brak spłaty kwoty kredytu spowodował wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego oraz skierowanie wniosku o wszczęcie postępowania egzekucyjnego do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kętrzynie. W toku czynności komornik nie wykazując minimum staranności w wykonywaniu służbowych obowiązków wszczął i przeprowadził egzekucję wierzytelności bankowej na nieruchomości obciążonej hipoteką stanowiącej obciążenie kredytu ale na nieruchomości rolnej będącej prywatną własnością kredytobiorców. W dalszej kolejności Bank (...) S.A. zbył wierzytelność w całości dla (...) z siedzibą w W.. Kwota będąca przedmiotem obrotu została ustalona w sposób nieprawidłowy, nie uwzględniała m.in. kwot wyegzekwowanych przez komornika.

W odpowiedzi na sprzeciw, powód podtrzymał swoje stanowisko, jednocześnie wskazując, że dochodzona pozwem wierzytelność zabezpieczona jest hipoteką umowną zwykłą w kwocie 150156,15 CHF oraz hipoteką umowną kaucyjną do kwoty 45046,85 CHF. Powyższe skutkuje domniemaniem istnienia wierzytelności, którą tą hipoteka zabezpiecza, a powód dochodzi jedynie części należności głównej i mieszczącej się w kwocie hipoteki umownej zwykłej.

Pismem z dnia 25 kwietnia 2018 r. pozwani w związku z uchYLENIEM nakazu zapłaty, wnieśli o oddalenie powództwa w całości, podnosząc zarzut przedawnienia roszczenia, ewentualnie wnosząc o ograniczenie odpowiedzialności pozwanych jedynie do kwoty kapitału oraz ograniczenie ich odpowiedzialności do nieruchomości położonej w K. przy ul. (...) dla której Sąd Rejonowy w Kętrzynie Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą nr KW (...), gdzie wpisano hipotekę umowną zwykłą na rzecz powoda w kwocie 150 156, 15 CHF oraz hipotekę umowną kaucyjną na rzecz powoda w kwocie 45 046,85 CHF bądź o rozłożenie należności na raty ze względu na trudną sytuację majątkową pozwanych.

W uzasadnieniu pozwani podnieśli, że z uwagi na dokonywane czynności egzekucyjne tj. bankowy tytuł wykonawczy, doszło do przerwania biegu przedawnienia wobec banku, jednakże przerwanie biegu przedawnienia nie było skuteczne w stosunku do powoda. Nabywca wierzytelności nie będący bankiem nabył więc wierzytelność w swej treści i przedmiocie tożsamą z wierzytelnością zbywającego banku, ale nie wszedł de iure i de facto w sytuację prawną zbywcy, która została wywołana przerwaniem biegu przedawnienia i rozpoczęciem biegu na nowo. Nadto pozwani wskazali, że przedłożone przez powoda dokumenty potwierdzają sam fakt zdarzenia w postaci cesji wierzytelności. Nie stanowią one jednak dowodu na skuteczność dokonanej cesji wierzytelności oraz istnienia i wysokości nabytej wierzytelności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 30 czerwca 2008 r. pozwani J. i A. W. oraz (...) Bank (...) S.A. zawarli umowę pożyczki hipotecznej nr (...)indeksowanej do CHF (frank szwajcarski) na dowolny cel. Umowa składała się z dwóch części – szczegółowej ((...)) oraz ogólnej ((...)).

Zgodnie postanowieniami zawartej umowy (...) S.A. udzielił kredytobiorcom kredytu w kwocie 150 156, 15 CHF na okres 240 miesięcy, tj. do dnia 15 czerwca 2028 r. w formie rat równych kapitałowo – odsetkowych. Pozwani natomiast zobowiązali się do spłaty całości zadłużenia w w/w terminie oraz spłaty rat kapitałowo – odsetkowych do 15 dnia każdego miesiąca, zgodnie z zawiadomieniami o wysokości raty spłaty pożyczki, przy czym ostatnia i pierwsza rata miały być ratami wyrównującymi. Rzeczywista roczna wysokość oprocentowania wynosiła 7,58 p.p. Marża (...)SA została ustalona na 2, 7883 p.p., a roczna stopa procentowa dla zadłużenia przeterminowanego – 30 p.p. (§ 1 (...)).

Szacunkowy koszt pożyczki w dniu sporządzenia umowy wyniósł 292 569,36 zł, w tym prowizję za udzielenie pożyczki w wysokości 0,75 % kwoty pożyczki tj. 1 125,17 CHF oraz szacunkowa wysokość kosztu, który pożyczkobiorca będzie zobowiązany ponieść z tytułu odsetek w wysokości 133 467,02 CHF (§ 2 (...)).

(...) SA zobowiązał się do powiadomienia pozwanych na piśmie o każdej zmianie wysokości oprocentowania pożyczki, z podaniem terminu, od którego zmiana ta obowiązuje.

(...) SA był uprawniony do pobierania odsetek od pożyczki, w walucie pożyczki, według zmiennej stopy procentowej, w stosunku rocznym, której wysokość miała być ustalana w dniu rozpoczynającym pierwszy i kolejne trzymiesięczne okresy obowiązywania stawki referencyjnej, jako suma stawki referencyjnej i marży (...) SA. Pierwszy okres obowiązywania stawki referencyjnej może być krótszy i rozpoczyna się w dniu wypłaty pożyczki. Koniec pierwszego okresu obowiązywania stawki referencyjnej przypada w dniu poprzedzającym ostatni dzień wymagalności pożyczki i odsetek przed upływem trzymiesięcznego okresu obowiązywania stawki referencyjnej. Kolejne trzymiesięczne okresy obowiązywania stawki referencyjnej kończą się w dniu poprzedzającym dzień, który datą odpowiada dniowi, w którym rozpoczął się poprzedni trzymiesięczny okres obowiązywania stawki referencyjnej, z uwzględnieniem zasad liczenia terminów oznaczonych w miesiącach, przewidzianych w przepisach polskiego kodeksu cywilnego. Zmiany stawki referencyjnej miały nastąpić w dniu wymagalności spłaty raty pożyczki i odsetek.

Obliczenia wysokości odsetek od pożyczki w dokonywano okresach miesięcznych, od kwoty zadłużenia z tytułu pożyczki, według obowiązującej w tym okresie zmiennej stopy procentowej dla pożyczki do dnia poprzedzającego spłatę pożyczki włącznie.

Dla celów ustalenia stawki referencyjnej (...) SA miał posługiwać się stawką LIBOR lub EURIBOR publikowaną odpowiednio o godz. 11 GMT lub 11.00 na stronie informacyjnej (...), w drugim dniu poprzedzającym dzień rozpoczynający pierwszy i kolejne trzymiesięczne okresy obowiązywania stawki referencyjnej, zaokrąglonej według matematycznych zasad do czterech miejsc po przecinku. W przypadku braku notowań stawki referencyjnej LIBOR dla danego dnia, do wyliczenia stopy procentowej stosowano odpowiednio notowania z dnia poprzedzającego dzień, w którym było prowadzone notowanie stawki LIBOR. Za dzień braku notowań stawki LIBOR uznano także dzień uznany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej za wolny od pracy. Ustalono też, że wzrost stawki referencyjnej będzie wpływał na podwyższenie oprocentowania pożyczki, które spowoduje wzrost spłaty raty pożyczki. Zmiana wysokości stawki referencyjnej powodowała zmianę wysokości oprocentowania pożyczki o taką samą liczbę punktów procentowych.

Wypłata pożyczki miała nastąpić jednorazowo, w formie bezgotówkowej na wskazany w przez Pożyczkobiorcę rachunek w terminie do dnia 30 lipca 2008 r. Pożyczka miała zostać wypłacona w walucie polskiej lub w walucie wymiennej, zgodnie z dyspozycją pożyczkodawcy (§ 4 (...)).

Warunkiem wypłaty kredytu było ustanowienie przez pozwanych zabezpieczenia w postaci hipoteki zwykłej na prawie użytkownika wieczystego gruntu i odrębnej własności budynku dla której prowadzona była księga wieczysta Nr (...) przez Sąd Rejonowy w Kętrzynie w wysokości 150 156,15 CHF oraz hipoteki kaucyjnej na prawie użytkownika wieczystego gruntu i odrębnej własności budynku dla której prowadzona była księga wieczysta Nr (...) (§6, §4).

Zgodnie z treścią § 32 (...) niespłacenie przez pozwanych części albo całości raty spłaty pożyczki w terminie określonym w umowie powodował, że należność z tytułu zaległej spłaty stawała się zadłużeniem przeterminowanym i mogła zostać przez (...) SA przeliczona na walutę polską przy zastosowaniu kursu sprzedaży dla dewiz, obowiązującego w (...) SA w 15 dniu każdego miesiąca według aktualnej Tabeli Kursów. Brak środków na rachunku w terminie w/w wywoływał skutek w postaci niespłacenia raty pożyczki lub wynikającego z umowy zadłużenia.

W myśl postanowień § 34 (...) za każdy dzień kalendarzowy w okresie utrzymywania się zadłużenia przeterminowanego z tytułu pożyczki, (...) SA miało pobierać odsetki według obowiązującej w tym okresie zmiennej stopy procentowej dla kredytów przeterminowanych. Stopa procentowa dla kredytów przeterminowanych w stosunku rocznym jest równa czterokrotności wysokości stopy kredytu lombardowego NBP. W przypadku zmiany przepisów prawa określających maksymalną wartość odsetek wynikających z czynności prawnych, stopa procentowa dla kredytów przeterminowanych równa będzie maksymalnej wysokości odsetek wynikających z czynności prawnej określonej przez zmienione przepisy.

W ramach zawartej umowy pozwani zobowiązali się do zwrotu (...) SA wszelkich niezbędnych wydatków poniesionych przez (...) SA na skutek niewykonania przez Pożyczkobiorcę postanowień umowy dotyczących zabezpieczenia spłaty pożyczki, łącznie z odsetkami liczonymi od dnia poniesienia przez (...) SA wydatków od dnia poprzedzającego całkowitą spłatę tych wydatków przez pożyczkobiorcę, według obowiązującej w tym okresie zmiennej stopy procentowej dla kredytów przeterminowanych.

(...) SA było uprawnione do wypowiedzenia umowy w części dotyczącej spłaty w przypadku:

- niedokonania przez pożyczkobiorcę spłaty dwóch kolejnych rat pożyczki w terminach określonych przez (...) SA w wysłanych do pożyczkobiorcy kolejnych przypomnieniach,
- naruszenia przez pożyczkobiorcę postanowień umowy,
- utraty zdolności pożyczkobiorcy do spłaty pożyczki, zwiększenia zadłużenia z tytułu wzrostu kursu walut pożyczki lub zmniejszenia się wartości zabezpieczenia. (...) SA mógł wypowiedzieć umowę w części dotyczącej warunków spłaty lub domagać się ustanowienia przez Pożyczkobiorcę dodatkowego zabezpieczenia spłaty pożyczki (§ 40 umowy).

O wypowiedzeniu umowy (...) SA miał powiadomić Pożyczkobiorcę poprzez wręczenie wypowiedzenia – osobiście za potwierdzeniem odbioru lub listem poleconym za zwrotnym potwierdzeniem odbioru na wskazany adres. Okres wypowiedzenia umowy wynosił 30 dni licząc od dnia następnego po dniu doręczenia pożyczkobiorcy umowy.

W § 11 części szczególnej umowy pozwani wyrazili zgodę i upoważnili (...) SA do dokonania przelewu wierzytelności, w tym niewymagalnych z tytułu umowy na rzecz osób trzecich. Zgoda i upoważnienie uprawniały (...) SA do dokonania przelewu wierzytelności z tytułu umowy na rzecz towarzystwa funduszy inwestycyjnych tworzącego fundusz sekurytazycyjny. Pozwani oświadczyli, że poddają się egzekucji na rzecz towarzystwa funduszy inwestycyjnych tworzącego fundusz sekurytazycyjny, funduszu sekurytazycyjnego lub podmiotu emisyjnego, który nabędzie wierzytelności z tytułu umowy do kwoty całości wynikającego z umowy zadłużenia.

dowód: umowa pożyczki cz. szczególna - k. 8-11; część ogólna umowy, k. 12-21; aneks do umowy pożyczki, k. 37

W dniu 18 czerwca 2008 r. pozwani złożyli wniosek o wypłatę pożyczki hipotecznej w łącznej kwocie 306 498,74 zł (tj. 150 156 CHF). Jednocześnie z wnioskiem pozwani złożyli oświadczenie o poddaniu się egzekucji na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego i ustanowili zabezpieczenie w postaci hipoteki zwykłej w kwocie 150 156,15 CHF, zabezpieczającej spłatę kapitału oraz hipoteki kaucyjnej do kwoty 45 046,85 CHF zabezpieczającej spłatę odsetek.

Wnioskowane przez pozwanych środki zostały wypłacone w walucie polskiej (zł), w wysokości 306498,74 zł.

dowód: wniosek o udzielenie pożyczki hipotecznej, k. 25-27, 31-33; oświadczenie o poddaniu się egzekucji, k. 34-35; oświadczenie o ustanowieniu hipoteki, k. 38; odpis zwykły księgi wieczystej, k. 39-40; oświadczenie (...) SA z dnia 30 czerwca 2008 r., k. 36

Pozwani przestali spłacać zobowiązanie wynikające z zawartej umowy. W wyniku powyższego (...) SA wypowiedział pozwanym umowę pożyczki hipotecznej. W dniu 22 czerwca 2012 r. (...) SA wystawił w związku z tym bankowy tytuł egzekucyjny, stwierdzając, że na dzień 22 czerwca 2012 r. pozwani jako odpowiedzialni solidarnie z tytułu umowy pożyczki hipotecznej CHF z dnia 30 czerwca 2008 r. są zadłużeni w 185 543,46 CHF, na które składa się niespłacona należność główna w kwocie 143 673,72 CHF, odsetki skapitalizowane w kwocie 1991,03 CHF, odsetki za okres od dnia 9 lutego 2011 r. do dnia 21 czerwca 2012 r. w wysokości 39843,75 CHF, koszty związane z dochodzeniem należności w wysokości 31,96 CHF. Ponadto wskazano, że dalsze należne odsetki od dnia 22 czerwca 2012 r. będą naliczane od kwoty 143 673,72 CHF wg zmiennej stopy procentowej obowiązującej w (...) SA stanowiącej każdorazowo czterokrotność stopy kredytu lombardowego NBP.

Postanowieniem z dnia 3 sierpnia 2012 r. Sąd Rejonowy w Kętrzynie nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu z dnia 22 czerwca 2012 r. wystawionemu przez wierzyciela (...) Bank (...) w W. przeciwko pozwanym – jako dłużnikom solidarnym w części co do kwot 143 673,72 zł tytułem należności głównej, 31,96 CHF tytułem zwrotu kosztów związanych z dochodzeniem należności, dalszych odsetek w wysokości 25 % w stosunku rocznym liczonych od kwoty 143673,72 za okres od dnia 22 czerwca 2012 r. do dnia zapłaty z ograniczeniem odpowiedzialności dłużników do kwoty 622550 zł.

W wyniku wszczętej egzekucji na rzecz (...) SA przekazano 30 333,3 zł, składające się na koszty postępowania w wysokości 115,76 zł, koszty inne ujęte w (...) w wysokości 110,78 zł, koszty poniesione przez wierzyciela w postępowaniu egzekucyjnym w wysokości 7 973,84 zł oraz należność główną w wysokości 22 132,92 zł.

dowód: bezsporne, bankowy tytuł egzekucyjny nr (...), k. 41-42, postanowienie z dnia 3 sierpnia 2012 r., k. 43; wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, k. 44-45; wezwanie do uiszczenia zaliczki na wydatki, k. 46; pismo z dnia 5 lutego 2018 r., k. 181.

W dniu 24 czerwca 2016 roku (...) SA zawarło z (...) umowę przelewu wierzytelności do funduszu sekurytazycyjnego.

W ramach zawartej umowy bank oświadczył, że przysługują mu wobec dłużników wierzytelności, które nie zostały spłacone w terminie wymagalności, a Bank jest jedynym podmiotem mającym prawo do wierzytelności. Wierzytelności te miały być w całości wymagalne i bezsporne.

Strony zgodnie postanowiły, że każda z wierzytelności będzie przenoszona oddzielnie po wstępnej cenie jednostkowej, na którą składa się wstępna cena kapitału danej wierzytelności, wstępna cena odsetek danej wierzytelności i wstępna cena dodatkowych składników danej wierzytelności. Wraz z wierzytelnościami na Fundusz miały przejść wszelkie prawa z tym związane w szczególności roszczenia o odsetki i koszty.

Na mocy zawartej umowy bank przeniósł także na fundusz, a fundusz nabył wraz z każdą wierzytelnością wszystkie odnoszące się do niej zabezpieczenia, w tym hipoteki zwykłe, kaucyjne i przymusowe, zastawy rejestrowe, prawa do przedmiotów przewłaszczonych na zabezpieczenie w części w jakiej według umów przewłaszczenia własność ta przysługuje Bankowi na dzień zawarcia umowy, prawa z umów będących przedmiotem cesji na zabezpieczenie oraz inne prawa związane z daną wierzytelnością i jej zabezpieczeniami, w tym w szczególności roszczenia o zaległe odsetki, kary umowne i zwrot kosztów.

Przejęcie tytułu prawnego do wierzytelności i zabezpieczeń miało nastąpić w dacie zamknięcia transakcji tj. pod warunkiem zapłaty przez Fundusz na rzecz Banku ceny wyjściowej najpóźniej w dacie zamknięcia transakcji, z zastrzeżeniem wierzytelności zabezpieczonych hipotekami, w przypadku których przejęcie tytułu prawnego miało nastąpić zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Niezwłocznie po dacie zamknięcia transakcji, lecz nie później niż w ciągu 20 dni roboczych od daty otrzymania przez fundusz dokumentacji dotyczącej określonej wierzytelności, fundusz był zobowiązany do złożenia wniosków do właściwych sądów prowadzących księgi wieczyste o wpis zmiany wierzyciela. Natomiast Bank zobowiązał się współpracować z funduszem i udzielić mu wszelkiej niezbędnej pomocy przy wykonywaniu powyższego zobowiązania funduszu. Fundusz był zobowiązany podjąć wszelkie działania, jakie okażą się niezbędne w celu skutecznego ujawnienia jego praw jako wierzyciela hipotecznego.

Fundusz jako nabywca wierzytelności i wstępujący w miejsce Banku był uprawniony do wykonywania wszelkich uprawnień i obowiązków odnoszących się do wierzytelności i zabezpieczeń na zasadach określonych w umowie.

Od daty zamknięcia transakcji fundusz był zobowiązany do prowadzenia bieżącej korespondencji z dłużnikami pod warunkiem otrzymania od Banku takiej korespondencji oraz prowadzenia postępowań sądowych i egzekucyjnych.

Wpływy z wierzytelności otrzymane przez Bank po dacie zamknięcia transakcji miały być przekazywane Funduszowi przelewem na rachunek funduszu terminie do ostatniego dnia miesiąca, w którym Bank otrzymał wpływy z wierzytelności za okres od 1 do 15 dnia miesiąca oraz do 15 dnia miesiąca kalendarzowego następującego po miesiącu w którym Bank otrzymał wpływy z wierzytelności za okres od 16 do ostatniego dnia miesiąca, w którym Bank otrzymał wpływy z wierzytelności. Wpływy z wierzytelności zabezpieczonych hipotekami otrzymane przez Bank w okresie od daty zamknięcia transakcji do daty zamknięcia transakcji do momentu przejścia tytułu prawnego do tych wierzytelności na fundusz zgodnie z obowiązującymi przepisami, uważano za dokonane na rzecz Funduszu pod warunkiem przejścia tytułu prawnego do wierzytelności zabezpieczonych hipotekami na fundusz.

W ramach zawartej umowy Bank zobowiązał się do przedłożenia w terminie 4 miesięcy od daty zamknięcia transakcji istotnej dokumentacji w tym dokumentów wierzytelności wraz z aneksami, dokumentów zabezpieczeń, umów, ugód i innych porozumień oraz oświadczeń woli Banku dotyczących treści wierzytelności i zabezpieczeń, tytułów egzekucyjnych i wykonawczych, wniosków egzekucyjnych, zgłoszeń wierzytelności w postępowaniu upadłościowym oraz pozostałej dokumentacji będącej w posiadaniu Banku oraz oryginałów dokumentów dotyczących wierzytelności i zabezpieczeń, które nie zostały zeskanowane do dnia 1 lutego 2016 r.

Strony ustaliły także, iż w razie zaistnienia oczywistej omyłki pisarskiej w treści umowy lub jeżeli okaże się, że brak jest w dokumentacji oryginałów dokumentów wierzytelności dotyczących niektórych wierzytelności lub kopii poświadczonych za zgodność z oryginałem przez notariusza adwokata, radcę prawnego lub pracownika Banku takich

dokumentów wierzytelności lub też na podstawie kopii zawartej w dokumentacji Fundusz nie będzie miał możliwości wykazania w sądzie istnienia wierzytelności, na żądanie Funduszu zgłoszone nie później niż 18 miesięcy po dacie zamknięcia transakcji, Bank będzie zobowiązany przekazać Funduszowi wyciągi z ksiąg banku dotyczące takich wierzytelności, sporządzone w formie zgodnej z art. 95 ust. 1 Prawa bankowego według stanu na dzień roboczy poprzedzający datę zamknięcia transakcji. Wyciągi miały zostać przekazane Funduszowi w terminie 10 dni roboczych.

Bank zobowiązał się w terminie 30 dni od daty zamknięcia transakcji do wysłania listem poleconym zawiadomienia do dłużników o przeniesieniu wierzytelności na Fundusz, w którym wskaże aby dokonywać wszelkich płatności wynikających z Wierzytelności bezpośrednio na rzecz Funduszu.

dowód: umowa przelewu wierzytelności, k. 47-95

Porozumieniem z dnia 19 sierpnia 2016 r. (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. oraz (...)z siedzibą w W., z uwagi na skuteczne odstąpienie w dniu 9 sierpnia 2016 roku od umowy przelewu wierzytelności z dnia 24 czerwca 2016 r. w związku z nie dokonaniem w terminie określonym w umowie płatności ceny wyjściowej strony wyraziły wolę podjęcia czynności w celu ustalenia, że umowa zostanie wolą stron uznania za obowiązującą. W wyniku powyższego Fundusz (...) zobowiązał się do dokonania w dniu 23 sierpnia 2016 r. płatności ceny wyjściowej ustalonej zgodnie z postanowieniami umowy z dnia 24 czerwca 2016 r. wraz odsetkami za opóźnienie ceny wyjściowej.

W wyniku powyższego strony zawarły aneks do umowy przelewu wierzytelności do funduszu sekurytyzacyjnego z dnia 24 czerwca 2016 r. wskazując, że data zamknięcia transakcji nastąpiła w dniu 23 sierpnia 2016 roku i w dacie zamknięcia transakcji Fundusz nabył od banku wierzytelności, a także w raz z każdą wierzytelnością wszystkie odnoszące się do niej zabezpieczenia.

dowód: porozumienie z dnia 19 sierpnia 2016 r., k. 97 - 98; aneks nr (...) do umowy przelewu wierzytelności do funduszu sekurytyzacyjnego z dnia 24 czerwca 2016 r., k. 99-100; lista wierzytelności, k. 101-120; oświadczenie z dnia 31 lipca 2017 r., k. 123

Pismem z dnia 3 października 2016 roku powód zawiadomił pozwanych o przelewie wierzytelności, wskazując, że wszelkie prawa i roszczenia wynikające z tytułu wierzytelności pieniężnych zabezpieczonych hipotecznie na nieruchomości o nr kw (...) przejdą na niego.

Powód wskazał, że saldo zadłużenia z tytułu umowy nr. (...) wynosi 1 107 151,61 zł i składa się z kwoty 569 220,94 zł należności kapitałowej, 531 382,08 zł naliczonych odsetek oraz 6 548,62 zł tytułem kosztów.

Powód dokonał też stosownych zmian w księdze wieczystej.

dowód: pismo z dnia 3 października 2016 r., k. 131; odpis zwykły księgi wieczystej, k. 39-40

Wysokość zobowiązania dłużników na datę zapisu w księgach rachunkowych powoda tj. na dzień 23 sierpnia 2016 r. wynosiła łącznie 1102784,99 zł, co stanowiło równowartość kwoty 278 347,51 CHF przeliczonej po kursie średnim NBP z daty zamknięcia transakcji tj. 3, 9619 zł. Na kwotę tę składały się 569 220,91 z tytułu kapitału co stanowiło równowartość kwoty 143673,72 CHF, 527015,46 zł tytułu odsetek karnych, co stanowi równowartość kwoty 131 029,86 CHF oraz 6548,62 z tytułu kosztów co stanowi równowartość kwoty 1652,90 CHF.

Wysokość zobowiązania dłużników według stanu na dzień 11 października 2017 r. wynosiła łącznie 1 124 436,60 zł, tj. 569 220,91 zł z tytułu kapitału, 527 015,46 zł z tytułu odsetek karnych, 28055,57 zł z tytułu odsetek ustawowych, 144,66 zł z tytułu kosztów.

dowód: wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego, k. 7

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługuje na uwzględnienie w pełnym kwotowo zakresie, choć nie pełnej formie wnioskowanej pozwem.

Istota toczącego się w niniejszej sprawie sporu ogniskowała się przy tym wokół prawidłowej oceny, czy żądanie powoda co do zapłaty kwoty 107 688,99 CHF jest zasadne. Powód swoje roszczenie wywodził przy tym z zawartej z (...) SA w dniu 24 czerwca 2016 roku umowy cesji wierzytelności, której przedmiotem była także zawarta przez (...) SA z pozwanymi umowa pożyczki hipotecznej nr (...). Kwestionując nadto roszczenie co do zasady jak i wysokości pozwani podnosili liczne zarzuty, wskazując między innymi, że skuteczne dochodzenie należności z uwagi na upływ terminu przedawnienia jest niemożliwe a sama wysokość wierzytelności jak i jej przelew nie zostały udowodnione.

Należało zatem w tej sytuacji w pierwszej kolejności ocenić, czy powodowy Fundusz skutecznie wszedł w prawa pierwotnego wierzyciela, ustalić zakres uprawnień stron z tym związanych, a w szczególności wynikających z zawartej przez pozwaną umowy pożyczki hipotecznej nr (...). Nadto koniecznym było rozstrzygnięcie, czy pozwani skutecznie podnieśli zarzuty o charakterze niweczącym możliwość skutecznego dochodzenia roszczenia na drodze sądowej.

Co do skuteczności cesji wierzytelności - stosownie do treści art. 509 § 1 kc wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z też wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2).

Wierzytelność, czyli ogół uprawnień strony stosunku zobowiązaniowego (wierzyciela), polegających na możliwości żądania od dłużnika spełnienia świadczenia, jako prawo podmiotowe o charakterze majątkowym, w ogólności może być przedmiotem obrotu. Przeniesienie wierzytelności (przelew, cesja) następuje co do zasady w drodze dwustronnej czynności prawnej wierzyciela (cedenta) – zbywcy wierzytelności, z nabywcą wierzytelności (cesjonariuszem).

Omawiana norma prawna jest wynikiem przyjęcia zasady dopuszczalności rozporządzenia wierzytelnością przez wierzyciela. Niemniej jednak zasada ta doznaje wyjątków, a możliwość zawarcia umowy przelewu doznaje pewnych ograniczeń (por. komentarz do Art. 509 KC red. Osajda 2018, wyd. 18/P. Sobolewski, Legalis). Z tych względów, aby ocenić ważność zawartej umowy należy odnieść się zatem w tej mierze do kryterium podmiotowego jak i przedmiotowego wzmiankowanych ograniczeń.

W myśl art. 92 b ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo Bankowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 1876) Bank może zawrzeć z towarzystwem funduszy inwestycyjnych tworzącym fundusz sekurytyzacyjny albo z funduszem sekurytyzacyjnym umowę przelewu wierzytelności lub umowę o subpartycypację.

W związku z faktem, iż przeniesiona wierzytelność była zabezpieczona rzeczowo, do oceny skuteczności przelewu koniecznym jest odniesienie się do przepisów regulujących hipoteki. Stosownie do treści art. 79 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece w razie przelewu wierzytelności hipotecznej na nabywcę przechodzi także hipoteka, chyba że ustawa stanowi inaczej. Do przelewu wierzytelności hipotecznej niezbędny jest wpis w księdze wieczystej. Hipoteka nie może być przeniesiona bez wierzytelności, którą zabezpiecza (ust. 2; zob. w tym zakresie postanowienie SN z dnia 17 września 2009 r., IV CSK 180/09, LEX nr 548894). Wierzytelność hipoteczna zatem przechodzi na cesjonariusza dopiero w następstwie ujawnienia przelewu w księdze wieczystej ze skutkiem od chwili złożenia wniosku o wpis (por. T. Czech, Hipoteka. Komentarz do art. 79, uw. 10; J. Pisuliński, w: System PP, t. 4, red. E. Gniewek, 2012, s. 604 i 605).

Zestawiając treść powyższych norm z ustalonym w sprawie stanem faktycznym, nie może budzić wątpliwości, że na mocy zawartej umowy przelewu doszło do skutecznego przeniesienia wierzytelności wynikającej z zawartej umowy pożyczki hipotecznej nr (...). Cedent był uprawniony do zbycia wierzytelności, a strony umowy dochowały wszelkich jej wymogów formalnych. Zgodnie z postanowieniami umowy Bank (...) SA przeniósł na fundusz, a fundusz nabył wraz z każdą wierzytelnością (wierzytelność pozwanych została dokładnie oznaczona) wszystkie odnoszące się do niej zabezpieczenia, w tym hipoteki zwykłe, kaucyjne i przymusowe. Strony zobowiązały się do wspólnego działania celem wprowadzenia zmian w księgach wieczystych, co też zostało uczynione przez powoda (vide odpis zwykły księgi

wieczyste, k. 39-40). Na gruncie niniejszej sprawy brak jest także podstaw aby kwestionować postanowienia umowne zawartej pomiędzy pozwanymi a cedentem pożyczki hipotecznej.

Nie budzi wątpliwości, że wierzytelności będące przedmiotem przelewu były już wymagalne, a sama umowa przelewu miała kauzalny charakter. Nie zachodziły zatem żadne okoliczności, które wyłączyłyby możliwość przelewu w/w wierzytelności.

Ocena, że zawarta umowa przelewu skutecznie przeniosła wierzytelność pozwala w dalszej kolejności na analizę sytuacji prawnej nabywcy wierzytelności oraz dłużników.

W razie nabycia wierzytelności w wyniku przelewu ma miejsce tzw. sukcesja singularna. Zważyć tu należy, że w strukturze zobowiązania oprócz samej możliwości żądania świadczenia pojawiają się także uprawnienia innego rodzaju, funkcjonalnie z nią jednak związane. Chodzi w szczególności o uprawnienia kształtujące (na co wskazuje także treść zawartej umowy). W literaturze słusznie wskazuje się, że przedmiotem przelewu nie jest jedynie możliwość żądania od dłużnika, by ten spełnił świadczenie. Przelew bowiem powoduje nie tylko sukcesję samej wierzytelności, ale również obejmuje inne elementy składające się na sytuację wierzyciela (zob. E. Łętowska, w: SPC, t. 3, cz. 1, s. 898). Zmiana osoby wierzyciela w wyniku przelewu następuje zatem z zachowaniem tożsamości stosunku zobowiązaniowego pod względem treści i przedmiotu. Prócz samej wierzytelności, przejdą na cesjonariusza i te właściwości zobowiązania, które nie są bezpośrednio związane z ustaleniem zakresu jego uprawnień, czyli możliwości postępowania, jaka jest w rozumieniu prawa materialnego istotą prawa podmiotowego.

Podsumowując, co do zasady nabywca wstępuje w sytuację prawną cedenta, w tym również w zakresie przedawnienia, zbycie bowiem wierzytelności nie ma znaczenia dla jego biegu. W orzecznictwie za utrwalony uznaje się pogląd, że przypadku wierzytelności objętej bankowym tytułem wykonawczym sytuacja prawna cesjonariusza kształtuje się jednak odmiennie od sytuacji prawnej nabywcy wierzytelności objętej innym tytułem wykonawczym. Podkreśla się bowiem, że uprawnienie do wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przysługiwało jedynie bankom i tylko na ich rzecz mogła być nadana klauzula wykonalności, a nadanie klauzuli na rzecz cesjonariusza niebędącego bankiem nie było dopuszczalne (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 kwietnia 2004 r., III CZP 9/04, OSNC 2005, nr 6, poz. 98). Skoro też cesjonariusz - fundusz sekurytyzacyjny nie może kontynuować egzekucji wszczętej przez bank, aby skutecznie dochodzić należności, musi uzyskać nowy tytuł wykonawczy i dopiero na jego podstawie egzekwować roszczenie.

Przerwanie biegu przedawnienia na podstawie art. 123 § 1 pkt 1 k.c. następuje co do zasady tylko pomiędzy stronami postępowania, jeżeli z istoty łączącego je stosunku prawnego wynika, że są materialnie zobowiązane lub uprawnione, a więc skutek przerwania zachodzi tylko w podmiotowych i przedmiotowych granicach czynności podjętej przez wierzyciela. Wniosek o wszczęcie egzekucji wywołuje zatem skutek przerwy wtedy, gdy pochodzi od wierzyciela wskazanego w tytule egzekucyjnym, na którego rzecz została wydana klauzula wykonalności; nie jest bowiem wystarczająca tożsamość wierzytelności, lecz konieczna jest również identyczność osób, na rzecz których czynność ta została dokonana. Skutki prawne postępowania egzekucyjnego wszczętego na podstawie bankowego tytułu wykonawczego związane są więc tylko z podmiotami w nim uczestniczącymi na podstawie tego tytułu w granicach podmiotowych i przedmiotowych ukształtowanych treścią klauzuli wykonalności. Z tych względów nabywca wierzytelności niebędący bankiem nie może powoływać się na przerwę biegu przedawnienia spowodowaną wszczęciem postępowania egzekucyjnego na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego zaopatrzonego w klauzulę wykonalności (por. Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 czerwca 2016 r., III CZP 29/16).

Odnosząc się do sytuacji prawnej dłużnika w związku z podpisaną umową wskazać należy, że co do zasady przelew nie zmienia pozycji dłużnika. Dłużnikowi przysługują przeciwko nabywcy wierzytelności wszelkie zarzuty, które miał przeciwko zbywcy w chwili powzięcia wiadomości o przelewie (art. 513 §1 kc).

Przechodząc w tym miejscu do oceny zasadności zgłoszonego przez pozwanych zarzutu przedawnienia, zważyć należy, że jest on o tyle skuteczny o ile ogranicza odpowiedzialność pozwanych do nieruchomości wskazanej w zabezpieczeniu rzeczowym.

Z omówionych wyżej bowiem powodów zgodzić należy się z pozwanymi, że wszczęcie postępowania egzekucyjnego przez bank na podstawie Bankowego Tytułu Egzekucyjnego nie mogło powodować przerwania biegu przedawnienia względem powoda, w związku z czym biegło ono dalej. Biorąc zresztą pod uwagę procesową postawę powoda w toku procesu a także treść zawartej umowy przelewu (por. postanowienie 3.7 c; 2.2 g) wydaje się, że także powód miał tego świadomość. Prawdą jest także, że stosownie do treści art. 118 k.c. roszczenie powoda – jako związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przedawnia się po trzech latach (por. Wyrok Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2003 r. I CKN 316/01), natomiast roszczenie o odsetki za opóźnienie przedawnia się jednak najpóźniej z chwilą przedawnienia się roszczenia głównego (por. Uchwała Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2005 r., III CZP 42/04). Nie ulega wątpliwości, że na gruncie niniejszej sprawy termin ten skutecznie upłynął.

Niemniej z drugiej jednak strony pamiętać należy, że wierzytelności, których dochodzi powód zostały zabezpieczone ustanowioną na rzecz powoda hipoteką zwykłą co do należności głównej w wysokości 150 156,15 CHF oraz odrębną hipoteką umowną kaucyjną co do należności ubocznych w wysokości 45046,85 CHF.

W związku z powyższym, biorąc pod uwagę treść art. 77 powoływanej ustawy o księgach wieczystych i hipotece, ocenić należy, że przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką nie narusza uprawnienia wierzyciela hipotecznego do uzyskania zaspokojenia z nieruchomości obciążonej.

Pamiętać przy tym należy, że w związku ze zmianą ustawy od dnia 20 lutego 2011 r. do hipotek kaucyjnych powstałych przed 20 lutego 2011 r. stosuje się przepisy ustawy o księgach wieczystych i hipotece w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą, za wyjątkiem przepisów o rozporządzaniu opróżnionym miejscem hipotecznym. W niniejszej sprawie dochodzona pozewm należność zabezpieczona jest bezspornie dwiema hipotekami hipoteką zwykłą co do należności głównej oraz hipoteką kaucyjną co do należności odsetkowej.

Powyższe dwojakie i zróżnicowane zabezpieczenie ma swoje oczywiste przełożenie na możliwość skutecznego zaspokojenia się z obciążonej nieruchomości w oparciu cytowany przepis. Do hipotek zwykłych bowiem powstałych przed 20 lutego 2011 r., a także hipotek kaucyjnych zabezpieczających roszczenia związane z wierzytelnością hipoteczną, lecz nieobjętych z mocy ustawy hipoteką zwykłą, powstałych przed dniem 20 lutego 2011 r. stosuje się przepisy ustawy o księgach wieczystych i hipotece w dotychczasowym brzmieniu, z wyjątkiem art. 76 ust. 1 i 4 tej ustawy, które stosuje się w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą z dnia 26 czerwca 2009 r.

Przywołana nowelizacja rozróżniła zatem dwa rodzaje hipoteki kaucyjnej, a mianowicie hipotekę kaucyjną samodzielnie zabezpieczającą wierzytelność wraz z ewentualnymi roszczeniami ubocznymi (hipoteka kaucyjna tzw. „samodzielna”), a także hipotekę kaucyjną, która współwystępuje z hipoteką zwykłą i zabezpiecza jedynie roszczenia uboczne nieobjęte z mocy ustawy hipoteką zwykłą (hipoteka kaucyjna tzw. „niesamodzielna”). Każdy z tych rodzajów hipoteki kaucyjnej podlega osobnym normom intertemporalnym (por. Artykuł 10 ust. 2 zd. 2 ustawy nowelizującej (...)). W odniesieniu do hipoteki kaucyjnej zabezpieczającej koszty uboczne kredytu, zastosowanie znajdują przepisy ustawy o księgach wieczystych i hipotece w dotychczasowym brzmieniu, czyli obowiązującym do 20 lutego 2011 r. Jest to bowiem hipoteka kaucyjna niesamodzielna tj. zabezpieczająca roszczenia uboczne z tytułu zawartej umowy kredytowej (por. szerzej uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 14 lutego 2018 r., I ACa 280/17 - baza orz. Legalis).

A zatem, przedawnienie wierzytelności zabezpieczonej hipoteką pociąga za sobą tylko skutki w sferze obligacyjnej. Nie pozbawia natomiast wierzyciela hipotecznego uprawnienia do zaspokojenia się z nieruchomości, co oznacza, że właścicielowi nieruchomości obciążonej nie przysługuje skuteczny zarzut przedawnienia, i to niezależnie od tego, czy jest też dłużnikiem osobistym, czy tylko rzeczowym. Odpowiedzialność rzeczowa jest tu wyłączna, dłużnik osobisty może bowiem obronić się zarzutem przedawnienia, jeżeli nie jest jednocześnie dłużnikiem rzeczowym (art. 117 k.c.).

Z wyłożonych zatem przyczyn zarzut najdalej idący, okazał się w zakresie w jakim pozwani odpowiadają jako dłużnicy hipoteczni rzeczowo zarzutem chybionym.

W toku procesu pozwani kwestionowali także co do zasady wysokość zgłoszonego przez powoda żądania, wskazując między innymi, że dokumenty przedłożone przez powoda nie są wystarczające, do wykazania wysokości ich zaległości (bowiem nie stanowią dokumentu urzędowego) oraz podnosząc, że w wyniku toczącego się postępowania egzekucyjnego doszło do spłaty wierzytelności.

W okolicznościach faktycznych i procesowych sprawy Sąd nie podzielił jednak tak zajętego stanowiska.

W pierwszej kolejności podnieść należy, że powód- jak wielokrotnie w toku procesu wskazywał- domagał się zasądzenia jedynie części należności niższego a mieszczącego się w granicach wysokości zabezpieczenia hipotecznego.

Prawdą jest, iż powód zobowiązany do zestawienia uiszczonych przez pozwanych należności nałożonemu obowiązkowi nie podołał, podnosząc iż wystąpił do banku o stosowne informacje, jednakże bezskutecznie, co w realiach sprawy może jawić się uzasadnione biorąc pod uwagę fakt, że bank (...) SA na podstawie zawartej umowy przelewu nie był zobowiązany do odrębnego sporządzenia i przekazania cesjonariuszowi dokumentacji w postaci harmonogramu spłat czy wypowiedzenia. Powód mógł zatem mieć przeszkody aby uzyskać w/w dowody i przedłożyć je w niniejszym postępowaniu, oczywiście z wszelkimi tego konsekwencjami procesowymi w kontekście rozkładu ciężaru dowodu. (por. postanowienie 6.8. zawartej umowy cesji wierzytelności oraz oświadczenie powoda i printscreen, k. 231). Jednakże w takiej sytuacji należało ocenić roszczenie w kontekście wszystkich okoliczności sprawy, w tym procesowych zachowań stron.

Tak też zauważyć należy, iż powodowy Fundusz wniósł o pozyskanie stosownych informacji co do zadłużenia pozwanych i podstaw do wypowiedzenia umowy, nadto o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego na okoliczność szczegółowego rozliczenia kredytu w kontekście szczegółowego wyliczenia należności dochodzonej pozwem oraz podstaw do wypowiedzenia kredytu.

Natomiast pozwani kwestionując powództwo, właściwie nie przejawili w odpowiedzi na powyższe żadnej aktywności dowodowej. Przypomnieć w tym miejscu należy, że proces cywilny ma w swym założeniu postać postępowania prowadzonego w formie kontradiktoryjnej, zakładając aktywność zarówno strony powodowej, prezentującej i popierającej żądanie, jak i strony pozwanej, przeciwstawiającej się temu żądaniu. Samo wyrażenie wątpliwości do prawdziwości twierdzeń strony przeciwnej, względnie, co do prawdopodobieństwa zaistnienia innych jeszcze okoliczności faktycznych niż wskazane przez stronę przeciwną, bez jednoczesnego ich wykazania przy pomocy powołanych przez siebie dowodów lub udowodnienia braku wiarygodności dowodów przeprowadzonych przez drugą stronę (art. 6 k.c., art. 232 k.p.c.), nie spełnia wymogu udowodnienia własnych twierdzeń (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 26 stycznia 2018 r., I AGa 18/18). W szczególności podkreślenia wymaga, że na mocy art. 3 kpc strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Z tych względów Sąd - biorąc pod rozwagę także inne okoliczności o których będzie mowa później - ocenił, że przedstawione przez powoda dowody a także stan procesowy na chwilę orzekania są wystarczające do wydania rozstrzygnięcia zgodnego z żądaniem pozwu (z pewnymi korektami).

Przede wszystkim podkreślić należy, że pozwani w toku procesu – z uwagi na brak możliwości uzyskania dokumentów od (...) SA i wniosek o ich pozyskanie za zgodą pozwanej – cofnęli zgodę w zakresie udzielenia przez Bank (...) informacji stanowiących tajemnicę bankową a umożliwiającą ustalenie wysokości zobowiązania (k. 195; 219). Powyższe zachowanie stanowiło znaczącą podstawę dla oceny powyższego, stosownie do treści art. 233 § 2 kpc.

Stanowisko pozwanych, którzy z jednej strony wskazywali, że zaprzestali spłacania kredytu od czasu w którym ustalili, że kwota podstawowa nie uległa zmianie, co spowodowało wszczęcie egzekucji bankowej (vide sprzeciw do nakazu zapłaty, k. 164) wskazuje jednoznacznie, iż wierzytelność ta istniała w chwili przeniesienia jej na powoda. Późniejsze

twierdzenia – jako wewnętrznie sprzeczne i w obliczu innych przeprowadzonych dowodów i potwierdzonych okoliczności nie mogły w ocenie Sądu odnieść zamierzonego skutku.

Istotnym bowiem jest, jeśli chodzi o zasadę żądania, iż pozwani w swoim piśmie procesowym z dnia 25 kwietnia 2018 r. m.in. cofającym zgodę na pozyskanie z banku historii spłaty, jednoznacznie przyznali, że do wypowiedzenia umowy przez Bank (...) SA faktycznie doszło, (potwierdzone to zostało na ostatniej rozprawie), co w tej mierze winno zamykać dalsze rozważania co do podstaw wypowiedzenia w kontekście bezspornego faktu iż spłacania pozwani faktycznie zaprzestali.

Nadto w aktach sprawy znajdują się dokumenty wskazujące na to, że pozwani zalegali z płatnością na kwotę 143 673,72 CHF (tu w szczególności wart przywołania (...) k. 41). Podkreślić należy, że okoliczność, iż Bankowy Tytuł Egzekucyjny (jak też wyciąg z ksiąg funduszu) nie jest dokumentem urzędowym nie oznacza, że nie ma on żadnej mocy dowodowej (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 25 lutego 2015 r. z dnia I ACa 824/14). Przypomnieć bowiem wypada, że stosownie do treści art. 95 ust. 1 Prawa Bankowego księgi rachunkowe banków i sporządzone na ich podstawie wyciągi oraz inne oświadczenia podpisane przez osoby upoważnione do składania oświadczeń w zakresie praw i obowiązków majątkowych banków i opatrzone pieczęcią banku, jak również sporządzone w ten sposób pokwitowania odbioru należności mają moc prawną dokumentów urzędowych w odniesieniu do praw i obowiązków wynikających z czynności bankowych oraz ustanowionych na rzecz banku zabezpieczeń i mogą stanowić podstawę do dokonania wpisów w księgach wieczystych.

Jakkolwiek też moc prawna dokumentów urzędowych, o której mowa w ust. 1, nie obowiązuje w odniesieniu do dokumentów wymienionych w tym przepisie w postępowaniu cywilnym (ust.1a), to jednak np. z mocy przepisu szczególnego § 3 art. 485 kpc stanowi podstawę do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym.

Nie może ująć też uwadze Sądu to, że powód – już po dokonanej cesji wierzytelności skutecznie ujawnił się jako wierzyciel w księdze wieczystej.

Natomiast na podstawie art. 71 ustawy o księgach wieczystych i hipotece (w brzmieniu z 2001 r., Dz.U. Nr 124 , poz. 1361 – obowiązującej w chwili pierwotnego ustanawiania hipoteki) domniemywało się, że istnienie prawa wynikającego z wpisu hipoteki obejmuje, jeżeli chodzi o odpowiedzialność z nieruchomości także wierzytelności zabezpieczone hipoteką (nie obowiązywało tylko w stosunku do wierzytelności zabezpieczonej hipoteką kaucyjną – art. 105 (...)). Norma ta jakkolwiek miała charakter domniemania prawnie wzruszalnego, tzn. obalalnego za pomocą dowodów, jednakże jak to wcześniej wskazano, w niniejszym postępowaniu pozwani stosownie ukierunkowanej aktywności procesowej nie przejawili. Powyższe zapatrywanie jest tym bardziej uzasadnione wzięwszy pod uwagę fakt, że w wyniku prowadzonej egzekucji Komornik Sądowy uzyskał wyłącznie kwotę 30 333.3 zł (k. 181), natomiast ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika aby w późniejszym czasie pozwani w ogóle wpłacali jakiegokolwiek należności w związku z istniejącym zobowiązaniem.

Odnosząc się natomiast do ścisłej wysokości żądania - nie tylko wyciąg z ksiąg bankowych z roku 2012 wskazuje na fakt , iż powód domaga się jedynie części kapitału, zaświadczają bowiem o powyższym nawet zgrubne wyliczenia.

Skoro bowiem kredyt w kwocie ponad 150 tys. CHF został udzielony na 20 lat, a zaprzestanie spłaty nastąpiło najpóźniej po 4 latach (bo (...) powstały skutek wypowiedzenia datuje się z roku 2012), to nawet jeśli najkorzystniej dla pozwanych przyjąć, iż do roku 2012 były spłacane i zaliczane na poczet należności banku raty tytułem należności głównej to proporcjonalnie do roku 2012 mogła być spłacona co najwyżej część stanowiąca ułamek 1/5 z kwoty 150 tys, zatem szacunkowo 30 tys. CHF. Skoro sama różnica pomiędzy kwotą pobraną kredytu a spłaconą dalece przewyższa kwotę dochodzoną pozwem – jest oczywistym, iż kwota dochodzona jest zaniżona w stosunku do należnej.

Stąd w ocenie Sądu nie mogła budzić wątpliwości okoliczność, iż mieści się ona w zadłużeniu ogólnym pozwanych.

Warto jedynie w tym miejscu przywołać treść wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie - I ACa 1217/16, z dnia 20-01-2017, co do konsekwencji domniemania istnienia prawa wynikającego z wpisu hipoteki, gdzie dano wyraz

poglądowi, iż (...) „przepis art. 71 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1007 ze zm.) stanowił, iż domniemanie istnienia prawa wynikające z wpisu hipoteki obejmuje, jeżeli chodzi o odpowiedzialność z nieruchomości, także wierzytelność zabezpieczoną hipoteką. W związku z powyższym, dochodząc wobec dłużnika rzeczowego realizacji w ten sposób zabezpieczonej wierzytelności, w ramach actio hypothecaria, pozycja wierzyciela jest o tyle silniejsza, iż korzysta on z tego domniemania, którego jednym z elementów składowych jest także wymiar ilościowy (rozmiar) wierzytelności, granicą którego jest kwota wskazana w treści wpisu. Domniemanie to ma charakter domniemania wzruszalnego tyle tylko, że to broniący się przez przed roszczeniem wierzyciela dłużnik rzeczowy jest zobowiązany wykazać fakty, które zniweczą podstawę faktyczną domniemania wynikającego ze wskazanej normy.”

Jak się wydaje przywołana wyżej teza w okolicznościach sprawy winna procesowo zamykać temat nie tylko legitymacji procesowej powoda (kwestionowanej wraz z poddaniem w wątpliwość skuteczności umowy przelewu), lecz także wysokość dochodzonego żądania, jak już wspomniano i tak mniejszego niż rozmiar zabezpieczenia.

Stąd zbędna analiza wiarygodności dokumentów dotyczących przelewu, choć i te w ocenie Sądu stanowią miarodajną podstawę dla uznania, iż do przelewu doszło.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Sąd uznał, że żądanie powoda zapłaty solidarnie przez pozwanych kwoty 107 688,99 CHF wraz z odsetkami za opóźnienie jest w pełni zasadne za czym przemawia sekwencja wydarzeń wynikająca z poczynionych wcześniej ustaleń tj. zaprzestanie przez pozwanych spłaty rat kredytu, wypowiedzenie umowy, wystawienie bankowego tytułu egzekucyjnego oraz późniejsze prowadzenie egzekucji a także brak zgody na pozwanych uzyskanie informacji stanowiących tajemnicę bankową od cedenta, co jednoznacznie daje podstawy do uznania, że dług pozwanych wynosi tyle ile wynika to z złożonych przez powoda dokumentów (por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 6 września 2017 r., I ACa 294/17).

Jednocześnie z uwagi na upływ przedawnienia Sąd, znajdując podstawy do uwzględnienia powództwa w kwocie żądanej przez powoda, zgodnie z art. 319 kpc - ograniczył odpowiedzialność pozwanych – jako dłużników rzeczowych do obciążonej nieruchomości.

Obecna zaś, wskazana na rozprawie sytuacja strony pozwanej w ocenie Sądu, (wziąwszy pod uwagę konieczność, czy potrzebę realnego umożliwienia wywiązania się przez nią z nałożonej wyrokiem powinności) uzasadnia też w oparciu o treść art. 320 k.p.c. rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty. W konsekwencji uznając, że spełnienie świadczenia w sposób jednorazowy byłoby dla pozwanych zbyt dotkliwe i uciążliwe, należało dojść do przekonania, iż istnieje procesowa możliwość, a nawet uzasadniona okolicznościami sprawy konieczność udzielenia przez Sąd swoistej ulgi, czy odciążenia w natychmiastowej realizacji orzeczenia.

W świetle powyższego Sąd uznał, że w niniejszej sprawie zaistniały podstawy do rozłożenia zasądzzonej kwoty na dwie raty jak w pkt I wyroku.

Odnosnie wstrzymania biegu odsetek od kwot rozłożonych na raty Sąd miał zaś na uwadze treść uchwały Sądu Najwyższego z dnia 15 grudnia 2006r. wydanej sprawie III CZP 126/06 (publ. OSNC 2007/10/147), gdzie wskazano, iż rozłożenie zasądzzonego świadczenia na raty na podstawie art. 320 k.p.c. ma ten skutek - wskazany w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 22 września 1970 r., III PZP 11/70 (publ. OSNCP 1971, nr 4, poz. 61) - że wierzycielowi nie przysługują odsetki od ratalnych świadczeń za okres od daty wyroku do daty płatności poszczególnych rat. Niemniej pamiętać należy, że wspomniana niemożność naliczania odsetek za czas od wydania wyroku w przypadku rozłożenia świadczenia na raty ustaje z chwilą nadejścia terminu płatności poszczególnych rat. Jeśli zatem pozwani opóźnią się z zapłatą poszczególnych rat, powódce będą należały się odsetki za opóźnienie.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 102 kpc uznając, że sytuacja finansowa i zdrowotna pozwanych uzasadnia obciążenie ich kosztami procesu jedynie w części, za zmiarkowaniem kosztów procesu przemawiał również fakt,

pozwaną skutecznie podnieśli zarzut przedawnienia i jedyną przesłanką dla uwzględnienia żądania było zabezpieczenie hipoteczne, które z kolei nie było uwzględnione i wyartykułowane wprost w żądaniu pozwu.

Stąd też zresztą orzeczenie po części oddalające powództwo (tj. w zakresie możliwości pełnego zaspokojenia się z majątku pozwanych).